

Una investigació identifica una vintena de casos de repressió contra homosexuals a Lloret de Mar durant el franquisme

Vinculat a la recerca, s'ha inaugurat una exposició 'Liberáte' que recull la història del col·lectiu al municipi

Una investigació impulsada per l'entitat PLURALS i liderada per Lurdes Masmitjà ha identificat, de moment, una vintena d'expedients de persones homosexuals processades a la zona de Lloret de Mar durant el franquisme. La recerca s'ha centrat en analitzar els expedients derivats de la 'Ley de Vagos y Maleantes' i, posteriorment, de la Llei de Perillositat i Rehabilitació Social. Segons la investigadora, molts dels processats eren joves procedents del sud d'Espanya que arribaven al municipi per treballar en el sector turístic. Passaven entre quatre i sis mesos a la presó, la majoria a Huelva. Vinculat a la recerca, s'ha inaugurat una exposició al Museu del Mar que recull la història del col·lectiu al municipi en els últims 60 anys. La investigació, que està a punt de culminar-se, ja ha permès localitzar una vintena d'expedients de persones detingudes, processades i empresonades per la seva homosexualitat, principalment entre els anys 1971 i 1974, quan va entrar en vigor la Llei de Perillositat i Rehabilitació Social, però també amb anterioritat, quan estava vigent la 'Ley de Vagos y Maleantes'. De tots els expedientats pel jutjat especial de Girona, creat l'any 71, el municipi de Lloret és el que n'acumula més. Segons Masmitjà, la majoria dels afectats eren homes joves que arribaven del sud d'Espanya per treballar en el sector turístic de la Costa Brava i que, alhora, buscaven un entorn on poder viure la seva sexualitat amb més llibertat. En aquest sentit, el membre de PLURALS Xavier Orri ha explicat que Lloret de Mar es va convertir en una "terra d'acollida" per a moltes persones homosexuals que fugien del rebuig social als seus llocs d'origen. El desenvolupament turístic de Lloret oferia oportunitats laborals i, al mateix temps, "una sensació de més llibertat". Masmitjà ha assenyalat que molts acabaven sent identificats arran de denúncies, controls policials, per "una actitud considerada sospitosa" o una expressió de gènere que s'allunyava dels cànons imposats pel règim franquisme. També era habitual que, durant els interrogatoris, els detinguts fossin pressionats perquè revelessin els noms d'altres persones homosexuals, i que s'ampliés la cadena de persecucions. Els expedients revelen que les persones condemnades eren sotmeses a diverses mesures de seguretat. La primera consistia en un internament de quatre a sis mesos, tot i que en alguns casos s'allargava, en centres que el règim qualificava de "rehabilitació", però que en la pràctica eren presons. La majoria dels condemnats de les comarques gironines van complir aquesta pena a Huelva. A més, eren desterrats durant dos anys de la zona on s'havien produït els fets, i quedaven sota vigilància policial després de sortir de la presó. La investigadora remarca que el fenomen és "difícil de quantificar" del tot, perquè la repressió franquista també es va exercir per altres vies, tant legals com socials i psiquiàtriques. Per això, la seva recerca se centra exclusivament en els expedients vinculats a lleis que criminalitzaven l'homosexualitat. La investigació s'emmarca en un projecte més ampli de recuperació de la memòria històrica impulsat per PLURALS. Xavier Orri ha explicat que l'objectiu és completar el buidatge documental amb els testimonis orals que l'entitat recull des de fa anys entre persones del col·lectiu que van viure a Lloret durant les dècades dels cinquanta, seixanta i setanta. De tot plegat, la idea és acabar fent-ne un estudi "de referència" sobre la història del moviment LGTBIQ+ al municipi. La recerca ha avançat en paral·lel a la preparació de l'exposició 'Liberáte', que s'ha inaugurat aquest cap de setmana al Museu del Mar coincidint amb el Dia de l'Orgull. La mostra recull fotografies, objectes, documents i testimonis que expliquen l'evolució del col·lectiu LGBTI a Lloret de Mar. L'exposició aborda la repressió exercida durant el franquisme, però també dona veu a persones que van viure el 'sexili', és a dir, que es van veure obligades a abandonar el seu lloc d'origen a causa de la seva orientació sexual. La mostra també repassa els bars d'ambient que van funcionar al municipi durant les dècades dels seixanta i setanta. Un dels principals impulsors de l'oci LGTBIQ+ a Lloret va ser Josep Valls, que després de treballar a Suïssa va tornar al seu municipi natal i va obrir, el 1978, el bar 'La tortuga

Vermella', convertit ben aviat en un local de referència. Més endavant també va impulsar altres establiments emblemàtics, com el 'Bar David', 'El Incógnito' i 'La Bubú', així com la 'Pensión Valls'. Alguns d'aquests establiments van aparèixer a la 'Spartacus International Guida', una guia internacional de bars d'ambient, que va contribuir a situar Lloret al mapa homosexual europeu.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/selva/2026/06/28/investigacio-identifica-vintena-casos-repressio-131894280.html>